

מסורת הש"ס

(א) סוכה ז: נא: [תענית כז: ע"ז מוז], **(ב)** [פי' מוס' ר"ה: ל: ד"ה: ומתקלקל], **(ג)** [מזין קס], **(ד)** נכבזת לה: [קמ"ג יב, כ] מוזין קכ: **(ו)** [תפלת ל]

תורה אור השלם

- וְאָתָנָה אֶת הַלֵּוִיִּם נְתֻנִים לְאֹדֶרֶן וּלְבָיִת מוֹתָר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעִבְדָּת אֶת עֲבֹדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה בְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל גִּלְגָּל בְּגֹשֶׁת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֹּדֶשׁ: כַּמְדַּבֵּר ח ט
- וְשֵׁרֵת בִּשְׁשׁ יָּ אֶלְוִיֹּת כָּכֹל אֹהֶיז הַלֵּוִיִּם הַעֲמֻדִים שָׁם לַפָּנִי יָּ: דְּבָרִים יז ז
- בָּעֵת הַהִוא הַקְּבִילָה יָּ אֶת שִׁבְט הַדָּוִד לְשֵׁאת אֶת אֶרֶז בְּרִית יָּ לְעַמִּד לַפָּנִי יָּ לְשֵׁרֵת וּלְכַרֵּךְ בִּשְׂמוֹ עַד יְהוֹשִׁעַ הַזֶּה: דְּבָרִים י ח
- תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבָדְתָּ אֵת יָּ אֱלֹהֶיךָ בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵב: מְרִב כח מו
- פָּקֻדֵי יָּ וְיֹשְׁרֵם שְׂמֻעִיִּם כֹּל: וּבְגִיטָה יָּ קִרְה מְאֻרֶּת עֵינֶיךָ: תְּהִלִּים ט ט
- וְשִׁמְחָת בְּכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָךְ יָּ אֱלֹהֶיךָ וּלְבִיתְךָ אֵתָּה וְהַלְלוּ וְהַגִּדוּ אֶשֶׁר בְּקִרְבְּךָ: דְּבָרִים כז יא
- וְתֹאמַר לָהֶם הַגִּפֶּן הַחֲדָלְתִּי אֶת תִּירוּשִׁי הַמְשַׁמַּח אֲלֵהֶם וְאֲנֹשִׁים וְחֻלְבִּית לָנוּעַ עַל תַּעֲצִיבֹם: שְׁפוּטִים ז ג
- וּבְגִיטָה יָּ שֵׁר הַלֵּוִיִּם בְּמִשְׁאֵ יֹסֶר בְּמִשְׁאֵ בִּי מִבְּנֵי הָאֵל: דְּבַר הַיָּמִים א טו כב
- מִבֵּן שְׁלִשִׁים שָׁנָה וְעַד־עַתָּה וְעַד בֵּן מֵחֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל הָאֵל וְעַד־עַתָּה עֲבָדְתָּ עֲבָדָה וְעֲבֹדַת מִשְׁאֵ בְּאֹהֶל מוֹעֵד: דְּבַר מרדכי ד
- שֹׂא וּמָרָה וְתָנוּ חֲבֵרוֹ כְּעֵיִם עַם נָבֵל: תְּהִלִּים פא ג
- הִמָּה יִשְׂאֹר קוֹלֵם יִדְּוֹ בְּגָאוֹן יָּ יַחְלוֹל מִיָּם: יְשִׁיעַי כד יד
- וּלְבִנֵּי קָהֵל לֹא נָתַן בִּי עֲבֹדָה הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בְּקִרְבָּה: מְדַבֵּר כז ט
- וְהָיָה קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹדֵךְ וְתוֹק מִצַּד מִשְׁנֵה יִדְּוֹ וְהָאֱלֹהִים יִמְעָד בְּקוֹלֵ: שְׁמוֹת יט ט

דבר מרדכי ד

דבר מרדכי ד

דבר מרדכי ד

דבר מרדכי ד

דבר מרדכי ד

דבר מרדכי ד

דבר מרדכי ד

דבר מרדכי ד

דבר מרדכי ד

רבינו גרשום

עשר נקבים היו צה. ובכל נקב היה קנה אחד ובכל קנה וקנה היו צו נקבים ובכל נקב של קנה יפו הוליע מין זמר נמצאת כולה מוציאה מאה מיני זמר יטו: **וסימניך**. שלא תטעה מי אמר מאה מי אמר אלף: **מסניא גוזמא**. דרך משניות לשנות גוזמא כגון הכך דלמר בשמיטת חולין בפרק גיד הנשה (דף ט:): **רבי יוסי**. דלמר ישראלים מיוחסים היו מאי קסבר אלא דכ"ע עיקר שירה צפה: **צין למעשרות**. דמחזיקין ליה בחזקת לוי: **ואסנה אס הלוים**. ולוים משוררים הם: **שנשם**. שמוכרין צו שס שמים (א): **אין אלס שר שירה אלא ממוך שממה וטוב לצב דכמיצ (שעיה סה) הנה עזדי ירונו מטוב לב: אימא ציבורים**. ויה"ק קרא תחת אלה הנהצת ציבורים: **מנין לציבורים שטעונין שירה**. שאומרים ארוממך ה' כי דליתני ^ו כדתנן צמס' ציבורים (פ"ג מ"ד): **טוב טוב**. כתיב הכא בכל הטוב וכמיצ בשירה (דברים כז) בשמחה וצטוב לצב: **פרי**. לציבורים כתיב (שס טו) מראשית ^ו **פרי: הניא ענינים**. לעזרה לציבורים ודרכן מנין שלא ת"ל אשר תציא מארלך מ"מ: ^{יט} **(שור צמשא) חוקים אמר מהכא**. אשכחן שירת לוים מן המורה ישור צמשא יטו נשיאות קול צשיר: **צלונטי**. שס חכס: **שירה**. צריך עבודה קרבן שאינו נלמר אלא על היין של נסכי קרבן דכמיצ (נמדנר י) ותקעתם צחלונרות על עולותיכם: **ללנו מים**. יהלנו צשיר צית המקדש יומר מזהלם יס סוף: **מייסי לה מהכא**. לעיקר שירה מן המורה: על

עשרה נקבים היו צה. ובכל נקב היה קנה אחד ובכל קנה וקנה היו צו נקבים ובכל נקב של קנה יפו הוליע מין זמר נמצאת כולה מוציאה מאה מיני זמר יטו: **וסימניך**. שלא תטעה מי אמר מאה מי אמר אלף: **מסניא גוזמא**. דרך משניות לשנות גוזמא כגון הכך דלמר בשמיטת חולין בפרק גיד הנשה (דף ט:): **רבי יוסי**. דלמר ישראלים מיוחסים היו מאי קסבר אלא דכ"ע עיקר שירה צפה: **צין למעשרות**. דמחזיקין ליה בחזקת לוי: **ואסנה אס הלוים**. ולוים משוררים הם: **שנשם**. שמוכרין צו שס שמים (א): **אין אלס שר שירה אלא ממוך שממה וטוב לצב דכמיצ (שעיה סה) הנה עזדי ירונו מטוב לב: אימא ציבורים**. ויה"ק קרא תחת אלה הנהצת ציבורים: **מנין לציבורים שטעונין שירה**. שאומרים ארוממך ה' כי דליתני ^ו כדתנן צמס' ציבורים (פ"ג מ"ד): **טוב טוב**. כתיב הכא בכל הטוב וכמיצ בשירה (דברים כז) בשמחה וצטוב לצב: **פרי**. לציבורים כתיב (שס טו) מראשית ^ו **פרי: הניא ענינים**. לעזרה לציבורים ודרכן מנין שלא ת"ל אשר תציא מארלך מ"מ: ^{יט} **(שור צמשא) חוקים אמר מהכא**. אשכחן שירת לוים מן המורה ישור צמשא יטו נשיאות קול צשיר: **צלונטי**. שס חכס: **שירה**. צריך עבודה קרבן שאינו נלמר אלא על היין של נסכי קרבן דכמיצ (נמדנר י) ותקעתם צחלונרות על עולותיכם: **ללנו מים**. יהלנו צשיר צית המקדש יומר מזהלם יס סוף: **מייסי לה מהכא**. לעיקר שירה מן המורה: על

אין נערכין פרק שני ערכין

יא.לא

לא דב"ע עיקר שירה צפה. קשה בפרק החליל (סוכה נא). קאמר דלוי עיקר שירה צפה אין שיר של קרבן נמי דחי שבת וי"ט לעשותו צכלי וא"כ ממני' דקמני י"צ ימים החליל מכה מני וי"ל דודאי תנאי דמתניתין אית להו עיקר שירה צפה אצל איכא תנא דרבי יוסי צר יהודה התם דלמר דשיר צכלי ^{כז} (דקרבן) דחי שבת וי"ט ואמי כאל ירשא כותיה: **השיר מעכב** הקרבן. קשה דלא השיר צשעת ניסוך והניסוך אין מעכבת הקרבן דלדס מציא זבחו היום וגסכים ^{כז} מכאן עד ארבעה ימים (מנחות דף טו:). וגרלה לפרש שיר מעכב את הקרבן היינו ניסוך שאס אין שירה אין ניסוך: **משמחא צב איקרי טוב** אב איקרי. וא"כ והכמיצ (משל ד)

לקח טוב נחמי לסס (תהלים קיט) טוב לי תורת פיו וי"ל דה"ק משמח לצב איקרי טוב ^{כז} שסמוך (ללצ) לשמחה ומשמעותו לשון שמחה א"נ טוב הסמוך ללצ לא איקרי וא"כ והא כתיב (רות ג) ויטעו לצו ופריש"י שיע דצמנרס שיעט לצו בתלמוד מורה וזהו עין דרשנין שיעט (דף סג:). ויטיבך לצך על תלמוד תורה וי"ל דלא כתיבי צהדיא ולפ"ו לא הוי אמי שפיר הא דמקשה ואימא ציבורים דהא טוב סמוך ללצ לא איקרו וי"ל דה"נ משני דצענין טוב הסמוך ללצ ומיהו כיון דהיא שיע דצענין טוב הסמוך ללצ מעיקרא שוב לא צריך להקשות עוד מציבורים ולשון ראשון עיקר: **בניין** צביבורים שטעונין שירה. פירש"י (דז) (דמלא) שחיו שטונין שירה [כדתנן צמס' ציבורים] (פ"ג מ"ד) החליל (היה) מכה לפניהס [כז] ^{כז} (יט) והא דפריך יומי והא אמר ר' שמואל צר נחמני ומקשה יטו לרבי שמואל צר נחמני אף יס תימא אמאי לא מקשה ליה צהדיא מן המשנה וי"ל שהש"ס לא הניא המשנה דומעים וגס מילתיה דר' שמואל צר נחמני לא אייתי לה הש"ס אלא אצל גרלה הלך לא פריך אלא הי ורצני נראה ששיר המשנה ^{כז} על ציבורים אינו עיקר השיר כי"א לשמחה צענמא הלך לא פריך מינה לר' שמואל צר נחמני ולא כפירש"י ויש תימא דלא איירי המשנה צעיקר שיר כלל ועוד הקשה ר' אלחנן הכי מוקי לה למשנת ציבורים כלא צהדיא ענינים ודרכן דהא צכל שאלה פתקע מהס קדושת הציבורים אע"ג דכמיצ קורא פרי דהתם תני: בחולין פרק העור הרטוב (דף קט: קמ:) אין מציאין ציבורים משקה אלא היואל מן הזיתים ומן העננים אלמא שהמשקה מהס חשוב לציבורים אלא דיש לפרש הציא עננים ודרכס פי' הפריס עננים ודרכס מנין ששפרים לציבורים

ת"ל תציא והא דתניא אין מציאין משקה אלא היואל מן הזיתים ומן העננים דמשמע לכתחילה מציאין פ' לפרשו ציעעב ^{כז} דהא קרא כמיצ שאומרים שיר על ציבורים וסיכי כתיב קרא ציעעבד וגרלה לפרש דמייירי לכתחלה וה"פ הציא עננים ודרכן מנין שצינאס לכתחילה ת"ל תציא דמשמע לכתחילה ומשנת ציבורים נמי אחאי שפיר דמייירי צמסקין היואלין מוזהים ועננים שאומרים עליהס שירה לכתחילה ואיידי דמקנו עליהס שירה תקנו נמי צכל הציבורים של ז' המיניים ולא קשיא מידי מכל מה שהקשימי לעיל וצ"ע צירושלמי: **אל תיקרי** לו ישור אלא ישיר. תימא דכמה קראי איכא צעצרי הימים (ב' ט) צני פלוני משוררים וי"ל דעני לאשכחוי דשירה מן המורה לכך דייק ליה מהך קרא דכמיצ ישור צמסא וכמיצ עבודה משא אי זני מפיק מקראי שהיא עבודה חר חייב עליה תימא:

מהכא

על שערך בשעל שכל ישראל נבטין בשער אחד. וכתיב חלק כחלק יאכלו: [חוי אומר ז שירה דכתיב עברי ירונו מטוב לב]: **טוב לבב** לא איקרי. אל תורה ולא ביבורים: [אתאי טוב טוב. כתיב בשירה ובטוב לבב. ובביבורים בכל הטוב: מנין שאין אומרים. לויס שירה] אלא על היין בשעת ניסוך היין [שנאמר ותאמר להם הגפן וגו']^א: משבחת לה. אפי' לוי יונתן דאומר שירה על הביבורים: **ברמי** רב יוסף מנין שאם הביא ענבים [בכורים] ליורשלים ודרכן קודם ביאתו לעזרה מנין שטעון הבאה אותו יין ת"ל תביא לרבות: ישור במשא. הוי לשון שורה: [בליבוש. שס חכס: איזויה עבודה צשייבת עבודה] חוי אומר [חז] שירה. תהלוים אומרים בפה ואחרים עובדים להם בכלי שיר ומסייעין להם: ואיכא דאמרי שצריכה עבודה דאין אומרים שירה אלא בשעת עבודה:

שיטה מקובצת

בליס. הראש ז"ל בתוספותיו: **הביא ענבים ודרכן** מנין. אין לפרש הביא ענבים בכורים ודרכן אח"כ לא פקע מהן בכורים אע"ג דכתיב בקרא פרי, דהא תנן בפ' י"א דתרומות (מ"ג) אין מביאין בכורים משקה אלא היוצא מן הזיתים ומן הענבים, אלמא מביאין מהן משקה, והא דקאמר חכא ואי אחא מביא משקה היינו לכתחלה אין לדרוך, הביא ענבים ודרכן מנין כלומר הפריש ענבים לשם בכורים ודרכן מנין שיביא מהן המשקה, ובשילוי סמכת חלה (פ"ד מ"א) תנן יוסף הכהן הביא בכורים יין ושמן ולא קבלו ממנו וקאמר עלה בירושלמי (שם הי"ח) תמן תנינא אין מביאין בכורים משקה ר' אלא בשם ר' אלעזר (תנן [כניי בתנן]) אין עושין בכורים משקה ואפי' משכוכו בהן הבעלים והתנן דרך בכורים להביאן משקה מנין שיביא ת"ל תביא, תמן כשלקטין בשעה ראשונה על מנת כן ברם הבא בשאלא לקטן בשעה ראשונה על מנת כן, ויראה לי לפי היירושלמי דאם לקטן על מנת לדרוך ולהביא יין בהא נמי אמרין פרי אחת מביא ואי אחת מביא משקה ואם דרכן מביא משקה אבל אם לא לקטן לכך ודרכן אין מקבלין ממנו ולהכי לא קבלו מיוסף הכהן כפי"ל הראש"י ז"ל בתוספותיו: **ותוס' דר' מנין צביבורים**. וז"ל הראש"י ז"ל מנין לביבורים שטעונים פורשי' תנן החליל מכה וכר הגיעו לעזרה דברו הלויס וכר, וליחא אלא שיר דהכא היינו בשעת תופה שהיא עבודה בבכורים, ודהתם היינו מיד כשהגיעו לעזרה עיכ': **ד"ה אל תקרי** וכו', גיב שיר הראש"י ז"ל תימא אמאי מייחי תנן אמוראי קראי מתמים וצריך לפרש לא מייחי כמה מקראות [דכתיב] דבברי הימים פלוני משורר, שוררים, וי"ל שמתווררים להביא מקראות להוכיח שהשיר הוא מן התורה ומייחי קרא דכתי' בהו לשון משא ומצינו בתורה דכתי' לעבוד עבודה משא עיכ':

עין משפט ונר מצוה

יא.

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא

לא